

Jaap Haanstra, voorzitter vakgroep LTO Akkerbouw:

‘Nu fundament leggen’

Jaap Haanstra is sinds begin dit jaar de nieuwe voorman van de landelijke vakgroep LTO Akkerbouw. Hij is de opvolger van Aike Maarsingh. Tien vragen aan de nieuwe voorman van de Nederlandse akkerbouw. „Ik ga mijn best doen voor iedere akkerbouwer.”

Door: Eric de Lijster
Fotografie: Susan Rexwinkel

Jaap Haanstra heeft in de belangenbehartiging voor de akkerbouw binnen LTO al een lange staat van dienst. Hij is al jarenlang lid van de landelijke vakgroep LTO Akkerbouw, eerst namens de FLTO, toen de NLTO en nu LTO Noord. Ook is hij voorzitter van de werkgroep Consumptieaardappelen en uien, die zich specifiek bezighoudt met het verdedigen van de belangen van telers van deze gewassen. Eind vorig jaar is Haanstravoor een periode van vier jaar benoemd tot voorzitter van de landelijk vakgroep, als opvolger van Aike Maarsingh. Haanstra heeft in Luttelgeest een akkerbouwbedrijf met consumptieaardappelen, suikerbieten, tarwe, uien, peen en knolselderij.

1 U bent sinds een maand voorzitter van de landelijke vakgroep LTO Akkerbouw? Hoe bevalt dat?

„Prima. Ik loop natuurlijk al wat langer mee in het gebeuren, dus helemaal vreemd is het niet voor mij. De afgelopen maand heb ik met heel veel mensen kennisgemaakt, want het is uiteraard zaak zo veel mogelijk contacten te leggen met bijvoorbeeld het ministerie van Landbouw en andere relevante organisaties. Een goed netwerk is belangrijk.”

2 Waarom hebt u voor deze job gekozen?

„Vanwege mijn betrokkenheid bij de Nederlandse akkerbouw. Bovendien is het een interessante functie, waarin je veel kennis en contacten opdoet. Het is echter ook een veeleisende baan. Het moet te combineren zijn met het eigen bedrijf. Want als voorman moet je ook in de sector zijn geworteld. Zo hou je de feeling met het vak en voel je bij tegenslagen ook de pijn. Dan moet je ook de mogelijkheid hebben je eigen bedrijf te sturen. Maar mijn gezin helpt volop mee en we hebben een medewerker.”

3 Hoe moeilijk is het om Aike Maarsingh op te volgen als gezicht van de Nederlandse akkerbouw?

„Daar moet je niet over nadenken, want Aike is met zijn ruim dertig jaar ervaring natuurlijk uniek. Ik sta aan het begin, dus een vergelijking is zinloos. Ik word liever beoordeeld op mijn daden. Ik ga dus mijn best doen voor iedere akkerbouwer, van Zeeland tot Groningen en van Limburg tot Noord-Holland.”

4 Verandert er veel binnen de vakgroep?

„Door mijn nieuwe functie moet ik me in verschillende dossiers verdiepen, maar wij heb-

ben in de vakgroep afgesproken vrij strikt met de portefeuilles om te gaan. Ieder lid krijgt een of twee portefeuilles, zoals bijvoorbeeld suiker, gewasbescherming of energie. Zij voeren daarin in eerste instantie ook het woord. Het aantal vraagstukken neemt toe en dat wordt voor een persoon steeds moeilijker te bevatten.”

5 Wat is uw missie komende periode?

„We hebben in de vakgroep besloten dat wij meer aandacht willen besteden aan markt en marktontwikkeling. De discussie over het gemeenschappelijk landbouwbeleid is in volle gang en het ziet er niet naar uit dat de boeren meer geld krijgen. Het risico is eerder andersom, al vond ik het wel prettig van euro-commissaris Fischer Boel te horen dat er ook na 2013 een landbouwbeleid en inkomensvoorzieningen blijven bestaan. Dit betekent wel dat voor de akkerbouwer meer inkomen uit de markt moet worden gehaald. Van een elke euro moet meer bij de boer terecht komen.”

6 Hoe willen jullie dat aanpakken?

„Daar is geen toverformule voor, ik ben geen ti-ta-tovenaar. De praktijk gaat het leren. Uiteraard gaan wij proberen het ondernemerschap van de akkerbouwer te bevorderen. Verder willen wij verder in de keten meedenken, een partner van de afnemers worden. Niet enkel een leverancier van grondstoffen. Dan denk ik aan nieuwe relatievormen, waarbij je bijvoorbeeld als akkerbouwer een andere verbintenis aangaat met een afnemer van bijvoorbeeld aardappelen. Dus geen aardappelcontract als grondstoffeleverancier. Wellicht is ook een aandeelhoudersschap van een teler bij een fritesfabrikant, een ethanol- en/of biogasproducent een optie. Dat heeft wederzijds voordeel. De afnemer heeft zekerheid van levering, de teler profiteert mee van de prestatie van zijn afnemer.”

7 Hoe kijkt u aan tegen de samenstelling en de plannen van het nieuwe kabinet?

„Ik sta er positief kritisch tegenover. De afgelopen jaren is onder minister Veerman een duidelijk, praktisch beleid neergezet en ik hoop dat zijn opvolger deze lijn doorzet. Mijn indruk van het regeerakkoord is dat dit ook kan gebeuren. Zeer belangrijk is vanzelfsprekend dat onze concurrentiepositie als akkerbouw gewaarborgd blijft en wij niet door Neder-

landse of Brusselse regelgeving op achterstand worden gezet. De nieuwe minister van Landbouw maakt net als ik een nieuwe start, dat is wel een leuke bijkomstigheid.”

8 Matchen de doelstellingen van het nieuwe kabinet met die van de akkerbouw?

„Er wordt fors geïnvesteerd in duurzame energie en dat is een goede zaak. Verder is het de bedoeling dat de hoogte van de toeslagen nog meer worden gekoppeld aan de markt en natuurwaarden. Ik weet natuurlijk niet welke waarden dit zijn, maar als akkerbouw doen wij daar in al veel. Kijk maar naar de milieuwinst in de gewasbescherming, het mineralenbeleid en de certificering in voedselveiligheid. Op dat gebied verwacht ik weinig problemen.”

9 Hoe moeten de akkerbouwers inspelen op de trend naar duurzame energie en biobrandstoffen?

„Granen, mais en andere producten hebben natuurlijk een afzetkanaal erbij gekregen. Tien jaar terug kreeg je de handen nog niet op elkaar voor biobrandstoffen, nu zit de stemming er goed in. Er is nu een breed besef voor duurzame energie en biobrandstoffen vanwege de CO₂-reductie en de afhankelijkheid van olie. Wij als akkerbouwers moeten hier in de afzet van onze gewassen goed op inspelen. Wij moeten in deze tak nu een fundament leggen voor tijden dat het in de akkerbouw minder gaat.”

10 Wat staat u binnen LTO te wachten?

„Wij voeren in deze periode discussies om te komen tot gezamenlijke visie op het gemeenschappelijk landbouwbeleid. Ook moet er tussen sector en overheid worden gewerkt aan een nieuw actieprogramma voor Nederland in mineralen. Over niet al te lange tijd is er een evaluatie van het mestbeleid in Brussel. Onze ideeën moeten wij daar weer in goede banen leiden. In deze functie is het zelden rustig. Je weet niet wat over twee, drie dagen je pad kruist.”

